UCHWAŁA XXII/186/2021
RADY GMINY SKOROSZYCE

z dnia 26 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Skoroszyce

Henryk Sokołowski

Załącznik do uchwały Nr XXII/186/2021

Rady Gminy Skoroszyce

z dnia 26 marca 2021 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) w terminie do 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Ustawa nakłada obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej na jednostki samorządu terytorialnego.

Priorytetem uchwalonego w naszej gminie programu jest dążenie, aby każde dziecko miało prawo rozwijać się w rodzinie naturalnej, a jeżeli trafi do pieczy zastępczej, stwarzanie warunków jak najszybszego powrotu do biologicznych rodziców. Środowisko rodzinne, nawet niezupełnie wydolne i borykające się z różnorodnymi problemami, jest niewątpliwie dla dziecka środowiskiem naturalnym i najlepszym. Przerwanie więzi dziecka z rodzicami biologicznymi jest zawsze wydarzeniem traumatycznym, pozostawiającym w psychice dziecka trwałe ślady. Dlatego działania (profilaktyczne i naprawcze) powinny być wspólne i interdyscyplinarne. Mają wesprzeć rodzinę w pełnieniu jej podstawowej funkcji, z wykorzystaniem jej własnych możliwości i zasobów.

Zadania gminy z zakresu wspierania rodziny w 2020 roku realizowane były głównie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoroszycach oraz szkoły, przedszkola, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Samorząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury we współpracy min z Policją, kuratorami sądowymi, poradniami.

Pierwszym celem strategicznym realizowanego Programu była budowa systemu pomocowego i wzmacnianie rodziny wymagającej pomocy. Cel realizowany był poprzez następujące zadania:

Wzmacnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin

1. Wspieranie rodzin w odzyskiwaniu lub wzmacnianiu prawidłowego funkcjonowania oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej.
3. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę.
4. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną i dzieckiem
5. Pomoc i opieka specjalistyczna.

Poprawa jakości życia, zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego

1. Udzielanie pomocy finansowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.
2. Rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego, wsparcie dla rodzin z osobami długotrwale bezrobotnymi.
3. Organizacja i koordynacja dożywiania dzieci i młodzieży.

Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie

1. Budowa lokalnej infrastruktury i zasobów dla wczesnej interwencji w odniesieniu do osób i rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.
2. Rozwijanie lokalnego systemu poradnictwa min psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz doskonalenie wczesnej interwencji w sytuacjach kryzysowych.

3. Zapewnienie tymczasowego schronienia osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym ofiarom przemocy.

4. Rozszerzenie oferty edukacyjnej działań profilaktycznych dla osób zagrożonych (uzależnionych i ich rodzin) oraz specjalistyczne poradnictwo.

Drugim celem strategicznym realizowanego Programu było zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących. Cel realizowany był poprzez następujące zadania:

Budowanie systemu wsparcia, profilaktyka i edukacja rodzin, w tym szczególnie dzieci i młodzieży

1. Promocja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży.

2. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej i rozwój placówek wsparcia dziennego.

3. Promocja i realizacja programów profilaktycznych.

4. Egzekwowanie zakazu dystrybucji papierosów, alkoholu i narkotyków wśród młodego pokolenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Trzecim celem strategicznym realizowanego Programu było podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych. Cel realizowany był poprzez następujące zadania:

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników (pomagających rodzinie) min poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych, stażach, studiach podyplomowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoroszycach realizował zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez interdyscyplinarne działania pracowników socjalnych mające na celu pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz działania asystenta rodziny. W 2020 roku asystent rodziny był zatrudniony w wymiarze połowy etatu, co pozwalało mu na współpracę z 7 rodzinami. Gmina Skoroszyce przystąpiła do realizacji projektu pn. "Bliżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej - III edycja" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa VIII Integracja Społeczna, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, jako Partner Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu. Bezpośrednim realizatorem projektu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoroszycach. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w województwie opolskim na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz pieczy zastępczej, które pozwolą wyeliminować deficyty lub dysfunkcje ww. grup oraz profilaktycznie przeciwdziałać ich marginalizacji. Wsparciem objęte zostaną osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, jak również otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach projektu Gmina Skoroszyce realizuje zadanie: Usługi dla rodzin przeżywające problemy opiekuńczo-wychowawcze w Gminie Skoroszyce. Z dniem 01.12.2020 r. zatrudniony został na pełny etat asystent rodziny, co pozwoli na objęcie pomocą do 15 rodzin. Działania asystenta będą polegały na wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, a przede wszystkim odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Asystent ułatwi rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się pod pieczą zastępczą, rolą asystenta będą działania na rzecz jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny. Program będzie realizowany do czerwca 2023 roku.

Do zadań asystenta rodziny, zgodnie z art. 15.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy:

1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;

2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;

4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;

5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;

7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;

8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;

12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;

13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;

13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (Dz. U. z 2019 r. poz. 473 i 1818);

14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;

15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;

16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W 2020 roku z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skoroszycach skorzystało łącznie 76 rodzin - 184 osoby w rodzinach. W pieczy zastępczej było umieszczonych sześcioro dzieci z terenu naszej gminy. Kosz związany z pobytem dzieci w pieczy zastępczej w 2020 roku wyniósł 20323,64 zł.

Gmina zapewnia rodzinom możliwość nieodpłatnych konsultacji psychologicznych oraz pomocy prawnej. Podejmowane są również działania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, działa Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołany do udzielania pomocy ofiarom szeroko rozumianej przemocy. Do Zespołu w 2020 r. wpłynęły 44 Niebieskie Karty, złożonych w większości przez policję. W ramach procedury Niebieskiej Karty Zespół Interdyscyplinarny podejmuje także działania w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad nieletnimi.

Warunkiem skuteczności działań pomocowych i profilaktycznych z zakresu wspierania rodziny jest współpraca wielu instytucji i posiadanie odpowiednich narzędzi niezbędnych do realizacji zadań. Realizując program Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z placówkami oświatowymi, które wdrażały programy profilaktyczne, różnorodne zajęcia pozalekcyjne oraz służbą zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendą Powiatową Policji w Nysie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nysie, Sądem Rejonowym w Nysie.

Rok 2020 był szczególnie trudnym okresem ze względu na panującą w kraju i na świecie pandemię koronawirusa. Realizacja programu była utrudniona, ograniczyła realizację wielu zadań . Działania zostały dostosowane do wprowadzonych regulacji prawnych, mających na celu pomoc i zabezpieczenie przed skutkami choroby wywołanej wirusem COVID-19. Sytuacja epidemiologiczna wpłynęła negatywnie na sytuację wielu

rodzin. Izolacja społeczna, długie pozostawanie członków rodziny w domu, w zbyt małej przestrzeni, niejednokrotnie przyczyniło się do nasilenia negatywnych zachowań. Dlatego bardzo ważnej jest, aby nie stracić czujności i być gotowym do podjęcia działań pomocowych osobom znajdującym się w potrzebie.

Ważnym zadaniem gminy wynikającym z potrzeb w zakresie wspierania rodziny jest tworzenie mieszkań socjalnych oraz świetlic socjoterapeutycznych, gdzie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych mogłyby odrobić zadanie domowe, przygotować się do lekcji, aktywnie spędzić czas w grupie rówieśniczej, nabrać pozytywnych nawyków i wzorców. Realizacja powyższych potrzeb wpłynęłaby na efektywność realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny.